

causis non vult nobis bona sua communicare, nisi intercedentibus aliorum precibus et interventione, ut constat exemplo Abrahae (GEN. XX, 17) : « *Orante autem Abraham, sanavit Deus Achimelech, et uxorem ancillasque ejus;* » et (JOB, XLII, 6) : « *Dominus quoque conversus est ad poenitentiam Job, cum oraret ille pro amicis suis.* » Quia ergo preces beatae Virginis sunt potentissimae, ideo in bonum nostrum id fecit Deus, ut aditum ad se constitueret, mediante Deipara, quatenus cum nos ex nobis non mereamur audiri, haberemus auxiliatricem per quam certo exaudiremur.

Objicitur : omnes antiqui patriarchae et justi salvi facti sunt, quin beata Virginis intercessio praecedere potuerit. Multi etiam post Christi adventum in terram salutem consequi sunt, quin opem Deiparae imploraverint, vel de imploranda cogitaverint : uti infantes post baptismum citra usum rationis decedentes, sed inculpabiliter omittentes invocationem Deiparae Virginis. Non enim haec invocatio simpliciter necessaria est necessitate medii, aut divini praecepti ad salutem. Ergo datur accessus ad Deum sine Deipara Virgine.

Ad quod respondeatur : Deiparam Virginem habere influxum in omnium electorum, angelorum et hominum, salutem : in eorum qui ipsam in tempore antecedunt, influxum causalitatis finalis ; in eorum vero qui subsequuntur, influxum causalitatis efficientis meritoriae. Nec id requiritur ut invocetur, cum etiam non invocata succurrat : uti Christus Dominus non solum nobis subministrat beneficia et gratias pro quibus eum flagitamus, sed etiam illas dat quibus excitamur ad efflagitandum, imo et illas quas obstinati peccatores tamquam immeriti et quasi inviti accipiunt. Manet tamen semper illis major influxus beneficiorum, qui devota invocatione se dignos reddunt. Caeterum, quod omnes gratiae quae de sursum veniunt, etiam relate ad tempora beatam Virginem antecedentia, per manus seu influxum ejus veniant, jam aliunde satis superque demonstratum

est (1). Et S. BERNARDINUS SENENSIS (*Serm. de Nativ. B. Virg. cap. 2*) sequentibus confirmat : Ergo propter illam nobilem creaturam (scilicet Mariam) salvavit Deus parentes primos de eorum prima transgressione ; Noe de diluvio inundante ; Abraham de caede regis Chodorlahomor. » Et demum sic concludit : « Et ut brevi sermone omnia comprehendam, omnes liberaciones et indulgentias factas in veteri Testamento non ambigo Deum fecisse propter hujus benedictae puellae reverentiam et amorem, quibus eam Deus in suam praedestinationem praehonorandam cunctis operibus suis, in ordine nempe naturae et gratiae, praeordinavit. » Beata Virgo ergo influxum habet in omnia beneficia Dei mundo impertienda, non solum pro novo, sed veteri Testamento, saltem in tantum ut Deus omnia ex complacencia ejus fecerit.

ARTICULUS V.

*An invocatio beatae Virginis praejudicet
Christo Mediatori ?*

Respondetur : invocatio Deiparae Virginis, prout in usu est inter fideles, neutiquam praejudicat Christo Domino. Est certa et catholica assertio.

Probatur, primo : quando solus Christus invocatur tamquam intercessor immediatus et principalis, beata Virgo vero tantum ut intercedrix mediata et secundaria, salva manet auctoritas Christi Domini, et non potest beatae Virginis invocatio eidem esse praejudiciosa. Atqui a fidelibus et verae Ecclesiae filiis solus Christus invocatur tamquam intercessor immediatus et principalis, beata Virgo autem tamquam intercedens mediata et secundaria, ac dependens a Christo. Ergo invocatio beatae Virginis non est praejudiciosa Christo. — Minor pro-

(1) Cfr part. 3, quaest. 1, art. 4 et 5.

batur ex CONCILIO TRIDENTINO (sess. 15), in decreto de Invocatione Sanctorum, ubi Patres concilii fidelium sensum his verbis declarant : « Bonum atque utile esse suppliciter sanctos invocare; et ob beneficia impetranda a Deo, per Filium ejus Iesum Christum Dominum nostrum, qui solus noster Redemptor et Salvator est, ad eorum orationes, opem, auxiliumque confugere. » Ubi notanter Patres aiunt : « *ob beneficia per Christum impetranda.* » Unde Virgo Deipara cum aliis sanctis tantum est intercedens mediate, per Christum scilicet; quae causa est quod Ecclesia omnes orationes suas claudat hoc modo : *Per Dominum nostrum Iesum Christum.*

Probatur, secundo : tunc Christo inferretur injuria, si id quod est proprium et peculiare Christo tribueretur aliis; vel si talis intercessio tribueretur Deiparae Virgini, quae independens esset a Christo, et illo neglecto fieret. Sed talis intercessio non tribuitur beatae Virgini a fidelibus, cum expresse fiat per Christum, et tantum imploretur beatae Virginis auxilium ut hoc praestet per Christum, et Deum pro nobis oret per Christum : ergo sine omni injuria Christi beata Virgo imploratur.

Probatur, tertio, ex sanctis Patribus. Ex quibus S. BASILIUS (*Epist. ad Julian.*), cuius verba recitantur in Concilio Nicaeno secundo, dicit : « Sanctam Mariam, quae secundum carnem Christum peperit, suscipio, et sanctos apostolos, prophetas et martyres, qui pro me ad Deum supplicant, ut per illorum mediationem propitius sit mihi Deus. » Quare Concilium hoc generale intercessionem sanctorum admisit, et licet atque Christo Domino non praejudicatos agnoverit, et sancti Patres semper statuerunt. Et S. EPHREM (*Serm. de sancta Dei Genitrice*) : « Adsis mihi, Virgo misericors, et materna liberalitate Filium tuum exora. » Iterum S. BERNARDUS (*Deprec. ad B. Virg.*) : « Loquere, quia audit glo-

riosus Filius tuus; et quaecumque petieris, impetrabis. » Ergo, ex sensu Patrum, intercessio beatae Virginis non est praejudicosa vel injuriosa Christo Filio.

ARTICULUS VI

An in beatae Virginis honorem recte ecclesiae exstruantur, fiantque peregrinationes ad imagines ejus insignes ?

Ad primum respondeatur : ecclesiae recte exstruantur in honorem beatae Virginis.

Probatur, primo, ex conciliis in quibus definitum fuit quod, ex antiquo Ecclesiae usu, recte basilicae exstruantur sanctis martyribus, et per consequens etiam Reginae martyrum. CONCILIO NICAEUM secundum (*act. 6*) sic habet : « A temporibus Constantini Magni christianorum coetus tempula exstruxerunt, partim Christi nominis gratia, partim sanctorum martyrum causa. » Confirmatur ex consuetudine Ecclesiae circa basilicas beatae Virginis. Sic PROCOPIUS (*Orat. 1*) ait : « Dei Genitrici passim per romanum imperium multas aedes Justinianus consecravit. » Et S. SOPHRONIUS (*Orat. 4 in Natal. Christi*) : « Quare intra civitatis hujus portas conclusi, neconon in divino hoc Dei Genitricis templo constituti, festum hunc diem celebramus. » Item S. GERMANUS CP inquit : « Si Maria appellata est civitas animata Regis Christi, merito illius quoque templum sanctissimum, cuius dedicationem hodie celebramus, et est, et nominatur civitas gloria. » Et ita alii Patres.

Objicitur : tempula tantum aedificantur Deo, juxta S. AUGUSTINUM (*Contra Maxim. lib. 1*) : « Nonne si alicui sancto angelo excellentissimo de lignis et lapidibus faceremus tempulum, anathematizaremur a veritate Christi et ab Ecclesia

Dei, quoniam exhiberemus creaturae eam servitutem quae unitantum debetur Deo ? „ Ergo non possunt erigi ecclesiae in honorem beatae Virginis.

Ad quod respondeatur : reapse templum, sub ratione templi, ordinatur ad peragendum sacrificium quod soli Deo offertur ; et ideo fatendum est quod templum, sub ratione templi, non erigatur *immediate* in honorem beatae Virginis, sed Dei ipsius. Quia tamen erigi potest ob alias fines, uti ad colendam Deiparam Virginem, ad asservandas ejus reliquias, seu sub ratione basilicae, ideo nihil obest quin etiam in ejus honorem ac memoriam exstruatur templum : sicut templum Salomonis erectum fuit, non solum ad sacrificium Deo offerendum, sed etiam ad asservandam honorifice arcam, quae fuit figura beatae Virginis. — Caeterum, ipse S. AUGUSTINUS (*De Civit. Dei, lib. 8, cap. 27*) distinguit inter tempora et basilicas, seu *memorias* sanctorum, dicens : „ Nec tamen nos eisdem martyribus tempora, sacerdotia, sacra et sacrificia constituimus, quoniam non ipsi, sed Deus eorum nobis est Deus ; honoramus bene memorias eorum tamquam sanctorum hominum Dei . „

Ad secundum respondeatur : omnino recte fiunt peregrinationes ad statuas et imagines Deiparae Virginis insignes.

Probatur, primo, ex sacris Litteris, in quibus expresse praecipitur ut, statuto tempore et loco, Deus adoretur : non quod non in omni loco adorari possit, sed quod certa loca elegerit in quibus liberalius et benignius nos exaudire velit. Hinc dicitur (DEUT. XVI, 5-16) : „ Non poteris immolare Phase in qualibet urbium tuarum, sed in loco quem elegerit Dominus ut habitet nomen ejus ibi. Tribus vicibus per annum apparebit omne masculinum tuum in conspectu Domini Dei tui, in loco quem elegerit (1). „

(1) Nempe in solemnitate Azymorum, in solemnitate Hebdomadarum, et solemnitate Tabernaculorum (DEUT. *ibid.*).

Quod praeceptum observavit Christus ipse cum beata Virgine et sancto Joseph, ut habetur (LUC. II, 42). Si ergo in Lege veteri peregrinationes religiosae recte fiebant, et quidem ex pracepto divino, ad templum hierosolymitanum, cur non pariter in Lege gratiae recte fiant ad certa loca quae Deus se specialiter elegisse ostendit signis et miraculis, uti sunt loca thaumaturga ? — Confirmatur ex CONCILIO TRIDENTINO (sess. 24), ubi religio et sanctitas peregrinationum ad sacras imagines commendatur.

Probatur, secundo, ex quotidiana experientia, quae evidenter ostendit Deum, arcano quodam consilio, in sacris locis operari, et magis propitium esse in uno loco quam in alio, ad thaumaturgas imagines et statuas praesertim Deiparae Virginis quam alibi : quia sic ipsi placet Matrem suam in uno loco potius quam in alio magnificare, et per majora et frequentiora beneficia glorificare. Et quemadmodum Deus locum, ubi principaliter coleretur, constituit ad tabernaculum foederis, et arcum Moysis in Silo, et deinde in templo hierosolymitano, ubi pariter arca foederis asservabatur, et ubi Salomoni promissionem fecit fore ut qui templum suum reverenter adiret ibique devote oraret, ad peccatorum remissionem et aliorum beneficiorum consecutionem exaudiretur : ita et hodie, in locis ubi colitur viva arca foederis Maria, Deus clementior est et ad conferenda beneficia pronior. Id quod continua beneficia et miracula demonstrant. Innumera enim et stupenda sunt haec miracula, ab ipsis etiam sanctis Patribus et scriptoribus omni fide dignis relata : quae omnia inconsulto rejicere ac negare non nisi insani hominis est.